

عنوان مقاله:

بررسی کاربرد تمثیلی گاو در مونس العشاق سهروردی از رهگذر اسطوره، حماسه، عرفان و تمثیل

محل انتشار:

سومین همایش بین المللی زبان و ادبیات فارسی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

خدابخش اسداللهی - دانشیار گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه محقق اردبیلی

محمد شهبازی - دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه محقق اردبیلی

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث مشترک در میان اساطیر اقوام مختلف هند و ایران، میتراپیسم و زرتشتی مقدس شمردن حیوانات و گیاهان است. بارزترین حیوان در این اساطیر گاو است که از اهمیت والایی برخوردار است به طوری که در بندهشن، اوستا به آن پرداخته شده است. سهروردی دانای حکمت باستان در رساله مونس العشاق فی حقیقت العشاق خود از این حیوان مقدس به زبان تمثیل و رمز بهره جسته است. این بهره گیری از گاو توسط سهروردی تحت تاثیر چند عوامل می باشد که ما در این جستار با مطالعات کتابخانه ای و یادداشت چند نکته از همایش مرداد ماه 1397 به مناسبت بزرگداشت شیخ اشراق در محل موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران به بررسی آن عوامل پرداخته ایم. چهره گاو را در ادبیات ایران از سه منظر میتوان مورد توجه قرار داد: نخستین منظر از دید اساطیری مهر پرستی یا میتراپیسم و... دیگری از نگاه حماسی و شاهنامه حکیم فردوسی و در آخر از منظر تمثیلی و عرفانی در اینجا ما از نگاه سهروردی از مدنظر قرارداده و بررسی می کنیم. سهروردی فیلسوف دانشمند و حکیم اشراقی است که میان حکمت اشراق تعالیم عرفانی و تصوف پیوندی حاصل کرده که به مکتب اشراق رنگ و جلای ویژه ای بخشیده است. بر همین پیوند است که بدون بررسی رساله ی سهروردی به طور دقیق نمی توان گفت که گاو در مونس العشاق، تمثیلی از چیست و سهروردی تحت تاثیر چه نگاهی از بین آن همه حیوانات از گاو در تمثیل خود استفاده کرده است. در نتیجه می توان چنین فرض نمود که به احتمال قوی شیخ اشراق با تلفیق هر سه نگاه به تمثیل و رمز پرداخته است.

کلمات کلیدی:

مونس العشاق، سهروردی، گاو، آیین مهر، بندهشن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1001079>

